

Ali Ibn Ebi Talib - Prilika 154 - O osupljivem stvarstvu netopirja (شاف خل ققلخ عي دب ادي ف ركذي (مال سل ادي ل ع) دل قبطخ نمو)

Primož Presetnik

Po raziskovanju omemb netopirjev v Bibliji sem se posvetil še sveti knjigi muslimanov – Koranu, saj ta vsebuje številne biblijske zgodbe. Koran naj bi v obdobju 23 let preko nadangela Gabriela sam Vsemogočni Alah narekoval zadnjemu poslancu in pečatu vseh poslancev vere, preroku Mohamedu (*mir z njim*) v 114 *surah* (poglavjih), s skupno 6236 *ajati* (verzji). Vendar netopirji niso omenjeni niti pri prehranskih prepovedih, npr. v 5. suri (Al-Ma'idah – Miza), 3. verzu: *Prepovedani so vam mrhovina, kri, svinjina, tisto, kar je posvečeno nekomu drugemu kot Alahu, ter vsaka žival, ki je zadavljena, udarjena, strmoglavljena, z rogom nabodena in tista, ki jo je oklala zver – razen teh (živali), ki ste jih (predpisano) zaklali (pred smrtjo) – in to, kar je zaklano na žrtveniku* (www.koran.si).

Toda v zbirki izrekov in učenj preroka Mohameda (t. i. *sune*), ki jo je leta 870 našega štetja uredil Sahih al-Bukhari, piše, da Mohamedov spremljevalec Abu Tha'laba al-Khushni (umrl 694) pravi, da mu je Alahov glasnik (torej Mohamed osebno) prepovedal jesti meso živali, ki imajo dolge in ostre zobe (torej npr. podočnike) (angleški izvod 7, knjiga 67, pogovor (*hadith*) 438; arabski izvod, knjiga 72, pogovor 55). Netopirji imajo ostre zobe in seveda mnogi tudi izrazite podočnike, se pravi, da njihovo uživanje za muslimane ni dovoljeno (ni *halal*), še več, je greh (*haram*).

Da pa se ne bi tale prispevek prehitro končal, sem se spomnil, da sem v bosanskem prevodu prebral čudovito priliko o netopirjih in težkournu spremljajočo razpravo (Mahmutćehajić 1996). Avtor prilike je Ali Ibn Ebi Talib (Slika 41), ki je živel od leta 600 do 661 in je bil bratranec ter zet preroka Mohameda (*mir z njim*), pravzaprav ga je slednji kot otroka sam vzgajal. Že med 9. in 11. letom življenja je Ali, kot prvi moški, sprejel islam. Mohamedu (*mir z njim*) je pomagal varno pobegniti iz Meke v Medino, kjer se mu je pridružil in bil zastavonoša v mnogih bojih ter je bil znan po svoji hrabrosti, pa tudi kot pobožen musliman, predan islamski stvari. Kasneje je postal kalif - voditelj muslimanske skupnosti (prvi kalif glede na verovanje šiitov ali četrti in zadnji pravoverni kalif glede na verovanje sunitov). Prilika 154 *O osupljivem stvarstvu netopirja* je vsebovana v knjigi *Nahj al-Balagha* (Slika 42) (bosanski izgovor: "Nehdžul-belaga" oz. bosansko: "Staza rečitosti", dobesedni slovenski prevod je *Pot zgovornosti*, vendar verjetno bolj ustreza *Pot prepričljivosti*). To je zbirka 241(2) govorov (prilik), 78(9) pisem in 489 izrekov

SLIKA 41. Kaligrafski zapis imena kalifa Ali bin Abi Taliba iz cerkve Hagia Sofia v Istanbulu.

(By Petermaleh - Own work, CC BY-SA 3.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=25957189>).

SLIKA 42. Naslovnica knjige *Nahj al-Balagha* (<https://commons.wikishia.net/index.php?curid=13926>).

imama Alija, ki jo je sestavil šiitski učenjak al-Sharif al-Radi (bosanski izgovor: "Šerif ar-Radi") okoli leta 1022 našega štetja. Netopirci bodo v njej našli lep opis netopirja, tako njegove zunanosti kot življenja. Vsaj osebno pa si živo predstavljam, da je Ali, sedeč pod kakšno palmo, res lahko opazoval na primer egiptovske pasjelete, o njih premišljeval in jih vključil v priliko, ki slavi vsemogočnost Alaha.

Prevod sem opravil v osnovi po bosanskem prevodu (Mahmutćehajić 1996), seveda pa sem si pomagal še z angleškim tekstom (Shia Crescent.Com 2008) in upam, da sem po milosti božji in blagoslovu ohranil besedilo dovolj vzvišeno in blizu originalnemu pomenu.

Prilika 154 - O osupljivem stvarstvu netopirja

Bogu hvala! Od srčike vedenja o Njem so oddaljeni vsi opisi, saj veličina Njegova misli uzda in zato te ne najdejo poti, da bi se približale vseobsegajočemu bistvu Njegovem. On je Alah, Resnica Jasna, resničnejši in jasnejši kot lahko vidijo oči. Umi ga ne morejo dojeti z določitvijo meja Zanj, saj bi se Mu v tem primeru pripisali obliko. Misli Ga ne morejo doseči z določanjem količin Zanj, saj bi se Mu v tem primeru pripisala telesnost. On je ustvarjal bitja brez kakršnegakoli vzora in brez nasvetov svetovalcev in brez pomoči pomočnikov. Stvarjenje Njegovo je bilo dokončano z ukazom Njegovim in se je pokorilo v ubogljivosti Njemu. Odzvalo se Mu je in Mu ni nasprotovalo. Ubogalo Ga je in se Mu ni upiralo.

Primer tankočutnega ustvarjanja Njegovega in osupljivega stvarstva je tisto, kar nam je iz tajnih modrosti On pokazal o netopirjih, ki jih luč dneva prikriva, medtem ko se vse ostalo razkriva. Vendar jih širi tema, ki vse ostalo omejuje. In kako so njihove oči zaslepljene in ne morejo uporabljati sončne svetlobe kot vodilo pri gibanju svojem in doseči znanih krajev z usmeritvijo, ki jo zagotavlja Sonce?! On preprečil jim je premikanje v blišču Sonca in privezal jih na njihova skrivališča, namesto da bi izleteli v času Sončevega sija. Zato oni podnevi držijo spuščene veke, noč pa vzamejo za svetilko in s pomočjo njeno gredo iskat preživetje svoje. Nočna mračina jim ne preprečuje vida, niti jih temnina noči ne odvrne od premikanja. Čim Sonce odvrže tančico in se pokaže zarja jutra ter njeni svetlobni žarki sežejo do kuščarjev v njihovih razpokah, netopirji spustijo veke in živijo od tega, kar so nabrali v temnini noči. Slavljen je Tisti, Ki jim je naredil noč za dan in za breme preživetja ter dan za umiritev in počitek. In jim na telo dal krila, ki jih po potrebi dvignejo in poletijo. Ona so kot robovi uhljev, brez perja ali kosti. Seveda lahko krvne žilice vidiš povsem jasno. Imajo par kril, ki nista pretanki, da bi se lahko med letom vihali, niti predebeli, da bi se izkazali za pretežki. Ko letijo, se jih ljubljene mladi oprijemajo išoč zavetja, in se spuščajo, ko se oni spuščajo, ter se dvigajo, ko se oni dvigajo. Ne zapustijo jih, dokler se jim okončine ne okrepe in jih krila njihova lahko nosijo, da se vzdignejo, in dokler ne spoznajo smeri življenja svojega ter koristi svojih.

Slavljen je Tisti, Ki ustvarja vse brez kakršnegakoli vzora, ki bi ga kdo dal pred Njim.

VIRI

Mahmutćehajić R. (1996): Šišmiš. Ali ibn Ebi Talib. O začudnoj stvorenosti šišmiša (prijevod Mahmutćehajić R. & M. Hadžić). Izdavač Did, Kuća bosenska, Sarajevo, Bosna in Hercegovina, 54 str.

Shia Crescent.Com (2008): The creation of the bat by imam alias [www.shiacrescent.com/2008/08/23/the-creation-of-the-bat-by-imam-alias/].